

Varakursen 2026

Schema 1

Dans, Durspel, Barnkurs, Nyckelharpa, Gitarrkurs & Visa

Fredag	18.00 Kvällsmat 19.00 Visstuga Buskspel runt om på skolan Kaffe o macka i matsalen
Lördag	07.30 Frukost 09.00 Välkomstkaffe för ej nattgäster 09.30 Uppstart i gy-salen 10.00 Kurspass 1 12.00 Lunch 13.00 Kurspass 2 15.00 Fika 15.30 Kurspass 3 16.30 Allspelsträning i gy-salen 18.00 Kvällsmat 18.45 Danslek i H1 19.30 Dans till spellista i H1 Kaffe o macka i matsalen
Söndag	07.30 Frukost 09.00 Kurspass 4 10.00 Fika 10.30 Kurspass 5 12.00 Lunch 13.00 Kurspass 6 14.30 Fika 15.00 Avslutning i gy-salen 16.00 Hemfärd

Varakursen 2026

Schema 2 Fiolkurserna

Fredag	18.00 Kvällsmat 19.00 Visstuga Buskspel runt om på skolan Kaffe o macka i matsalen
Lördag	07.30 Frukost 09.00 Välkomstkaffe för ej nattgäster 09.30 Uppstart i gy-salen 10.00 Kurspass 1 11.15 Kurspass 2 12.30 Lunch 13.30 Kurspass 3 14.45 Fika 15.15 Kurspass 4 16.30 Allspelsträning i gy-salen 18.00 Kvällsmat 18.45 Danslek i H1 19.30 Dans till spellista i H1 Kaffe o macka i matsalen
Söndag	07.30 Frukost 09.00 Kurspass 5 10.00 Fika 10.30 Kurspass 6 11.30 Kurspass 7 12.30 Lunch 13.30 Kurspass 8 14.30 Fika 15.00 Avslutning i gy-salen 16.00 Hemfärd

För tjugoförsta året bjuder Västergötlands Spelmansförbund, Vara Folkhögskola och ABF Västra Götaland in till spel- och danskurser på Vara Folkhögskola 7 – 8 februari 2026.

Låtkurser hålls på fiol, durspel, nyckelharpa och visa/sång. På programmet finns också en danskurs och en kurs för barn. För dig som inte spelat så mycket och känner dig osäker finns halvfartsgrupper på fiol och durspel där utlärningen sker i långsammare takt. All utlärning sker på gehör. Ta därför med inspelningsutrustning. Låtarna vi lär ut kommer företrädesvis från Västergötland men kursledarnas olika bakgrund kommer naturligtvis också att avspeglats i låtvalet.

Även i år bjuder vi in årets Sjövikare (ungdomar från 12 år och uppåt som gick Sjövikskursen 2025) till en vinterträff på fredagskvällen. Grundtanken är naturligtvis att de ska delta i våra ordinarie kurser på lördag och söndag men att de först träffas för en extra duvning på fredagskvällen. Vi ser också fram emot fjolårets succé då Sjövikarna inledde lördagens spel till dans.

Fredag 7/2:

18:00 - 18:30 Kvällsmat för Sjövikarna och de som förbeställt
18:30 - 21:00 Vinterträff för "Sjövikare"
19:00 Visstuga

Lördag 8/2:

07:00 - 08:30 Frukost för fredagsgäster
09:00 - 09:30 Välkomstkaffe, uthämtning av rumsnycklar
Passa på och ta reda på var din kurs skall vara
09:30 - 10:00 Gemensam samling och information
10:00 - 12:00 Kurs
12:00 - 13:00 Lunch
13:00 - 17:00 Kurs
18:00 Kvällsmat
20:00 Buskspel och dans till spellista

Söndag 9/2:

07:00 - 08:30 Frukost
09:00 - 12:30 Kurs
12:30 - 13:30 Lunch
13:30 - 15:00 Kurs
15:00 - 16:00 Kursavslutning med kaffe och allspel

Observera att lunchtiderna kommer att variera vilket beror på att vi är så många så alla kan inte äta samtidigt i matsalen utan vi får äta i omgångar. Samt att övriga tider, inkl. frukost, också kan komma att ändras. Vi anslår aktuella tider på skolan.

Ledare:

Fiol: Hans Kennemark, Pers Nils Toft, Anna Dahlgren, Zara Helje

Fiol halvfart: Jon Sirén

Durspel: Edit Ek, Björn Ek, Lars Antas Persgren, Christina Lundqvist

Nyckelharpa: Pernilla Stendahl

DADGAD-kurs, Låtspel & Ackord: Anders Ådin

Dans: Emma Rydberg, Jenny Gustafsson

Visa: Kristin Svensson

Kurs för barn: Sabina Henriksson, Susanne Lind

Ledarna på fiol och durspel kommer att växla mellan de olika grupperna.

Folkhögskolan ligger cirka 10 minuters promenad från järnvägsstationen. Observera att antalet logiplatser på skolan är begränsat! Därför kommer deltagare även att få bo på andra login. Vi vet att alla inte uppskattar detta men annars får vi begränsa antalet deltagare på kurserna kraftigt vilket vi tycker är ett betydligt sämre alternativ. Vi ber er därför ha förståelse om ni blir placerade utanför skolan! Du som önskar bo utanför skolan får gärna meddela det till oss. Nycklar hämtas ut på skolan där representanter för folkhögskolan/spelmansförbundet finns på plats. Vi är tacksamma om du vid din anmälan anger beräknad ankomsttid samt färdstätt. (dvs om du behöver hjälp med transporten till ev. externt logi)

Kursavgiften 1600 kr inkluderar mat och lektioner. För barn och ungdomar upp till 18 år är kursavgiften 800 kr oavsett kurs. Kostnad för logi tillkommer enligt önskemål. Du kan beställa logi redan från fredag kväll. Vill du dessutom ha kvällsmat på fredagen kl. 18.00 tillkommer 110 kr. Inkvartering sker i tvåbäddsrum, alternativt masslogi för de som så anger. Fyll i dina önskemål på anmälningsblanketten. Husvagn/husbil kan parkeras på skolans område.

OBS! Flerbädds familjerum kan endast bokas av barnfamiljer och att till masslogin måste man ta med egen madrass, täcke och kudde.

Priser för logi är inkl. frukost per person och natt enligt nedan.

Dubbelrum 500 kr
Familjerum 350 kr
(Sänglinne och handduk ingår)

Masslogi 100 kr

Frukost för husbils-/husvagnsgäster 65: - per dygn

Ange önskemål om rumskamrat på anmälan samt ev. matallergier eller specialkost.

Vi ber er respektera att all alkoholförtäring är förbjuden i skolans gemensamma lokaler.

Antalet platser är begränsade så först till kvarn gäller. Anmälan är bindande och skall ske på dinkurs.se/vara2026. Undantagsvis kan vi ta emot skriftlig anmälan till VSF c/o Anders Brissman Västra Långgatan 93 B, 543 33 Tibro, men vi föredrar digital anmälan via länken ovan. Vid elektronisk anmälan kommer det en bekräftelse per e-post tillbaka till dig. Räkning för mat och logi skickas ut, efter att anmälningsstiden har gått ut. Vi skickar inte ut något innan vi fått bekräftelse från skolan att mat och logi är ordnat.

Sista anmälningsdag:

söndagen 15 december 2025

Alla anmälningar efter detta datum sätts på kölista.

Se vår hemsida www.vsf.nu för eventuella ändringar i programmet. Där hittar du också allspelslåtarna i form av behändiga pdf:er, att skriva ut, samt ljudfiler att lyssna på.

**Varmt välkommen till
en härlig spelhelg på
Vara folkhögskola!**

**önskar
kursarrangörerna**

Med stöd från

Fiolkurserna

I år leds fiolkurserna av **Hans Kennemark, Pers Nils Toft, Anna Dahlgren** och **Zara Helje**.

Halvfartskursen leds av **Jon Sirén**. Fiolkurserna är en färgsprakande resa genom den Västgötska folkmusiken. Där det finns utrymme både för den erfarna folkmusikern och för den som vill hålla ett lägre tempo. Hans, Pers Nils, Anna och Zara tar oss med genom bra låtar, musikaliska upplevelser och spelglädje. För den som vill vara mer fokuserad på teknik finns halvfartskursen med den erfarna pedagogen Jon.

Hans Kennemark är en välkänd folkmusiker hemmahörande i Sandhem och en sann veteran när det gäller Varakursen. Hans har frilansat som musiker i 30 år. I folkmusiksammanhang har vi sett honom med Forsmark 3, Tritonus, Båsk, Folkklärrängsemblen, Gunnel Mauritzson band, Nordik Tree, Septen trio, Jenny Gustafsson och andra olika konstellationer med kollegor, körer och ensembler.

Han spelar helst Västgötalåtar och lyssnar helst på Mattuespassionen. När han inte spelar letar han nya låtar och komponerar. Med kursen vill han förmedla bra låtar och musikaliska upplevelser.

Pers Nils Toft är välkänd riksspelman, allspelsledare mm i förbundet. Han har sin uppväxt i Alingsås men bor numera med sin familj i Gällinge, söder om Kungsbacka. Pers Nils berättar att han började lyssna och spela folkmusik före han visste vad det hette. "Så länge som jag minns att jag hört musik har jag gillat folkmusik och det var nog den första musik som jag hörde." Pers Nils växte upp i ett hem där sång och spel var lika självklart som allt annat matnyttigt folk behöver i livet. Han spelar klarinett och durspel i första hand, men även några andra instrument i viss mån.

Anna Dahlgren Carlsson bor i Falköping och spelar fiol, kontrabas, nyckelharpa och sjunger. När hon får frågan varför hon valde att spela folkmusik berättar hon att hon var dålig på att läsa noter. En dag sa hennes fiollärare till henne att det fanns en plats där man inte behövde läsa noter utan kunde spela ändå, den platsen var Sjövik. Nu är Anna riksspelman sen många år och är ute och turnerar tillsammans med Åsa och Karin i gruppen Trinning. Anna ser fram emot att vara lärare på Varakursen. Hon är utbildad lärare och njuter av att kunna vara det med fiolen som redskap. Att vara lärare är för Anna att vara

en länk i en tradition, att föra vidare ett arv. Hon hoppas kunna ge sin version av låten på kursen och att förmedla en känsla. För Anna är viktigt att hitta låtens berättelse. Att ta reda på vad den låten vill berätta för just dig och sen berätta det.

Zara Helje är född och uppvuxen i Göteborg, riks-spelman på Västgötalåtar och utbildad vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Zara Helje är sedan många år verksam som spelman och fiolpedagog och arbetar på Kulturskolan i Malung-Sälén och som ledare för DUS-Dalarnas ungdomsspelmanslag.

Sedan tidigt 90-tal har hon fördjupat sig i låträdionerna i övre Västerdalarna och angränsande traditionsområden i Norge och bor sedan 1996 i Lima, Västerdalarna. Zara är även en omtyckt dansspelman, känd för sitt kraftfullt dansanta spel, och spelar ofta till dans både solo och med bl.a. Malungs spelmanslag. På kursen kommer jag att lära ut svängiga danslåtar och kanske någon drömsk marsch. Jag ser fram emot att för första gången uppleva Varakursen, träffa nya och gamla vänner och spela mycket!"

Jon Sirén är riksspelman på fiol och är i år ledare för fiol halvfart. Han är uppvuxen med föräldrar som har dansat så det var helt naturligt att börja spela fiol när hans mor sa åt han att göra det.

Har turnerat ett par gånger i USA, frilans i folklig ton inför de flesta sorters publik och även spelat på slottet på prinsessan Viktorias förlovningsmotagning. Jon hoppas att få se spelglädjen i ögonen på de som spelar och att se spänningen i att lära sig något nytt. Han hoppas även att många ska få kontakt med nya vänner med sig hem tillsammans med lite nytt låtmateriale och få blodad tand för att spela mer.

Durspelskursen leds av **Lars Persgren, Björn Ek, Edit Ek** och **Christina Lundqvist**

Det blir i år igen en inspirerande durspelskurs med fyra olika ledare med lite olika inriktning. Kursdeltagarna kommer att delas upp i grupper. Det blir teori, tolkning av låtar och ren spelglädje.

Lars Persgren är ett välkänt ansikte på spelstämmer vida omkring där han förutom durspelet gärna tar fram en Sandviken Stradivaius spelsåg och spelar några låtar. Hans far spelade munspel, såg och dragspel och det var så han började spela när dom åkte på stämmer ihop.

Lars hoppas kunna inspirera och hjälpa till att utveckla spelandet för kursdeltagarna. Och att öka intresset för durspelet.

Björn Ek, ursprungligen från Södermanland, bor numera tillsammans med maken Edit i Edsbruk i Småland. Björn har varit intresserad av musik sedan barnsben. Han har spelat durspel i 40 år men spelar även gitarr, kontrabas samt lite dragspel och fiol. Björn fick Zornmärket i silver och blev därmed riksspelman 2007. Sedan några år tillbaka spelar han regelbundet till dans och tillsammans med lokala spelmän.

Folkmusik är ju av tradition i hög utsträckning fiolmusik och att överföra t.ex fiolernas uttryck till durspelet är något han försöker förmedla. Det handlar ju i hög grad om att förstå vad man hör och hur man sedan ska gå tillväga på durspelet för att det ska låta som man vill.

Edit Ek, ursprungligen från Södermanland, är numera boende tillsammans med maken Björn i Edsbruk i Småland. Hon fick ett gammalt durspel sommaren 2004 och sedan dess har hon varit fast. Innan dess har hon spelat både fiol och altfiol. Edit erhöll 2021 Zornmärket i brons. Hon och maken Björn spelar mycket tillsammans, både hemma, med lokala spelmän och till dans. Edit är också dansledare/-lärare.

Edit brukar i regel lära ut låtarna lite långsammare med en lagom mängd tips om durspelsteknik och låtspel.

Christina Lundqvist växte upp i Sunnemo och bor numera i Karlstad i Värmland. Hon har spelat musik så länge hon kan minnas och det intresset kom från hennes Farfar som var spelman. Nu för tiden trakterar hon både Durspel, Dragspel och spelar i flera grupper i Värmland och även i Norge. Det är inte så noga med vad som spelas så länge sammanhanget och spelkompisarna är rätt. 2015 blev hon riksspelman på durspel där hon spelade låtar av gamla värmländska spelmän. Till varakursen hoppas hon kunna dela med sig av sina värmländska och norska låtar.

Dansa till folkmusik med Emma och Jenny!

Emma Rydberg är uppväxt i "folkmusiksvängen" och hyser sedan barndomen samma passion för fiolspelet som för dansen. Till dansmeriterna hör ett mångårigt ledarskap inom Svenska Folkdansringen, danskursen på Malungs folkhögskola och Norsk folkelig dans i Vågå. Hon är även rytmiklärare, utbildad i Göteborg, Hannover och Berlin, och brinner för allas rätt till kultur, lek och gemensamt skapande.

Jenny Gustafsson

Jenny kommer från Gingri utanför Borås dit hon nu har flyttat tillbaka efter många år. Hon är riksspelman på västgötalåtar och arbetar som frilansande musiker och fiolpedagog. Dessutom har hon en fot med i alla möjliga projekt från orkestrar och popband till barnföreställningar. Jenny har också gjort ett stort dokumentations- och insamlingsarbete av folkmusik i Sjuhäradsbygden och brinner för att föra denna musik vidare.

Jenny och Emma som håller i danskursen har både breda och djupa kunskaper inom folkmusik och dans, och delar med sig av sina erfarenheter och sin energi till alla som vill vara med. Till Jennys drivna spel kommer vi att dansa oss igenom några av de pardanser som är vanliga under en danskväll till folkmusik såsom schottis, polka, snoa, vals, polska och västsvensk fläckpolska.

Du kan ha glädje av kursen både som nybörjare och erfaren dansare. Du behöver inte anmäla dig tillsammans med en danspartner. Rekommenderad ålder från 13 år och uppåt.

Nyckelharpskursen leds i år av Pernilla Stendahl. Kursen riktar sig till dej som spelat nyckelharpa några år. Utlärningen sker på gehör och utifrån gruppens behov och önskemål. Vi kommer att jobba med spelteknik och andra tekniska klurigheter som vi hittar i låtar, som vi tror skall komma till användning i det vardagliga spelet.

Pernilla Stendahl kommer från Munkedal i Bohuslän och har haft folkmusiken som sitt intresse sedan 35 år tillbaka. "Jag fick syn på det tuffaste och vackraste instrumentet, nyckelharpan, i tidig ålder." Hon spelar även fiol och sjunger. Spelar i duon Fru Salt och i Svarteborgs Spelmanslag, och hon har varit verksam i folkmusiktrion Tilja på 90-talet. Pernilla spelar helst lokal folkmusik och folkmusik som funkar bra på sitt instrument. Hon jobbar som stråk och sånglärare på Munkedals Kulturskola.

Vad hoppas du med kursen? Utifrån vad gruppen vill ha och har behov av vill jag inspirera till fortsatt utveckling inom folkmusik på nyckelharpa.

Kristin "Fornfela" Svansson är vis-sångerska och spelman med rötterna i Mariestad. Hennes intresse för folkmusik vaknade på allvar när hon lärde

känna Mariestadsspelmannen Sven-Ingvar Heij. En spelman som hon tillbringade många timmar tillsammans och som blivit hennes stora förebild. Visintresset fick hon när hon som nio-åring lärde sig sin första folkvisa och påbörjade det som hittills varit ett långt sökande efter nästa visa. Idag är vissamlingen hon bär med sig stor och hon längtar efter att få dela med sig av den.

Under viskursen kommer vi dyka rakt ner i den västgötska vistraditionen och sjunga visor som hon lärts sig av äldre spelmän och visor som dykt upp på inspelningar och på noter. Till de allra flesta visor finns en berättelse och ett sammanhang som skapar den närvaro mellan tid och rum som folkvisor bär med sig en nyckel till. Vi kommer även sjunga en del i stämmor och ge oss på några av alla de sätt som finns att framföra och tolka en visa.

Barnkursen som leds av Sabina Henriksson och Susanne Lind kommer att innehålla många härliga upplevelser genom sånger, danslekar, spännande instrument, rim & ramsor, instrumentbyggerverkstad, lekar och berättelser.

5-6-åringar är välkomna tillsammans med föräldrar, barn från 7 år och uppåt kan vara med på egen hand. Förälder eller annan ansvarig vuxen ska finnas tillhands utanför lektionstid. Obs! Antalet är begränsat till max 20 barn.

Sabina Henriksson är småländskan som flyttat över länsgränsen till Sassarp i Ulricehamns kommun.

Riksspelman och artist med brett

register. Hon har varit fast i musiken sedan 12-årsåldern, dvs. i 55 år, då hon började spela till ett folkdanslag. Trakterar ett 15-tal olika folkliga instrument, främst olika fioler, nyckelharpa, gitarr och säckpipa. Sedan drygt 40 år tillbaka är Sabina frilansande folkmusikant och vis- och schlagersångerska.

Har varit yrkesutövande på heltid/deltid med program/föreställningar/kurser/projekt för barn och vuxna samt för publik inom äldreomsorg och funktionshinderomsorg.

Susanne Lind har sina rötter i Skaraborg där hon är bosatt och har den svenska folkmusiken som grund i sitt musicerande. Hon är folkmusiker

och musikhandledare och har i 25 år producerat och framfört konserter och barnföreställningar över hela landet. Sitt intresse för folkmusiken väcktes under kurser i "låtar på Västgötska" som fortfarande arrangeras här i Västergötland. Hon var 12 år och det blev kul med fiolspelet, man fick lära sig på gehör och sjunga och dansa till musiken. Under åren har hon haft möjlighet att samarbeta med musiker från olika kulturer och genrer och hon låter sig gärna inspireras.

DADGAD kurs Låtspel & Ackord

Kursen riktar sig till dig som är initierad gitarrist med viss förkunskap i grunderna kring DADGAD-stämning för gitarr och då med fokus på: Ackordsspel generellt samt i olika lägen utan att vara beroende av capo. Plektrumspel, ornamentering och komp. Låtspel och hur man kan som bäst hantera det "jävliga" g- & a strängintervallet. Gitarrstycken/Låtspel med fingerspel. Arrangering av sånger/stycken. Tjöt om mickar, effekter, preamps, gitarrer, strängar etc...

Anders Ådin, född 1974, har sedan 1989 arbetat som frilansande folkmusiker, kompositör och arrangör. Han är också

en erfaren och uppskattad pedagog, utbildad vid Musikhögskolan i Örebro, som kontinuerligt undervisar och håller workshops inom främst vevlirespel samt öppna stämningar och låtspel på gitarr både enskilt och i grupp. Han startade som tonåring med att spela keltisk folkmusik för att sedan övergå till den nordiska folkmusiken med tyngdpunkt på västsverige och då främst Bohuslän och Dalsland. Vid sidan av folkmusikscenen är Anders också verksam som musiker och sångare med en stor portion nyfikenhet och är inte främmande för att dyka upp i alla möjliga och omöjliga musiska sammanhang.

Emils schottis (Emila schottis)

trad. eft. Emil Andersson, Skogstorp(Skogster), Skepplanda

$\text{♩} = 70$

6

11

15

Låt ur Svenska Folkdansar tryckt 1814

Häfte nr 4, nr 4 - Polska(på fläck) eller långdans

trad. upptecknad av A. Afzelius

"Tempo - ca 174 "

The musical score is written in 3/4 time and consists of two staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (F major/D minor). The melody starts with a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. A chord of Am is indicated above the first measure. The first ending is marked with a bracket and the number '1.', and the second ending is marked with a bracket and the number '2.'. The second staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. It starts with a double bar line and a repeat sign. The melody continues with eighth and quarter notes. Chords G, Am, and G are indicated above the first three measures. The first ending is marked with a bracket and '1. Am', and the second ending is marked with a bracket and '2. Am'. The piece concludes with a double bar line.

Kållandsömazurka

Kållandsömazurka trallad av Oskar Ottersten, Licköping
(född 1907 i Otterstad)

$\text{♩} = 144-150$

En li-ten fat-ti' pojk som ing-a flic-ka har han ing-et ro-lit har i
al-la si-na dar. Men, kan han få e' li-ta fäs-te - mt, då
Ä dä ing-e' nö', då sjung-er han: Tra-le - la - li - la - li -
la - li - la - la, tra-li - la-li - la-li - la-li - la - li - la - li - la.
Tra-li - la-li - la-li - la-li-la - la, tra-li-la-la-la-li - la - la.

Inspelad sommaren 1977 av Ivar Johansson.

Anm. Sven Johansson, Tibro, som också spelade och trallade låten, lärde sig den på 1910-talet efter en grammofonskiva. Han sade att låten hette "Slättergillet".

Repris 1 kan jämföras med motsvarande repris i "Polska efter Huggs-Anton, Kinnå" och "Mazurka från Holsljunga" på sid 363 resp. 582 i Torsten Edlunds "Folkmusik från Sjuhäradsbygden" (Borås 1977).

Jämför med 1:a versen av en visa meddelad av Anna Fina Vallin i Gällared, Halland; hon lärde sig visan 1920 (Dialekt- och ortnamnsarkivet i Göteborg, folkminnesavdelningen; signum IFGH 6122, s. 12; melodi ej upp-tecknad).

Vals FRÅN Töllsjö.

MEL: 1-2.

The musical score is written in 3/4 time and consists of five systems of two staves each. The first system has chords G, C, D7, D7. The second system has chords G, C, D7. The third system has chords D7, G, G, G, G, D7 and includes first and second endings. The fourth system has chords D7, G. The fifth system has chords D7, G, G, G and includes first and second endings. The piece concludes with a double bar line and a final chord G.

Meddelad av: Erik Fredriksson, Holmared efter fadern
Arr: Jorma Melander 1987
(Jfr sid 210 Torsten Edlund: "Folkmusik från Sjuhäradsbygden")